

ЧЕРВЕНИЯТ ЕТИН

Превод от английски: Емилия Николова, —

chitanka.info

Имало едно време една вдовица, която имала двама сина. Те се прехранвали от малка нивица, която вземали под аренда от някакъв фермер. Годишите неусетно се нижели и настъпило време жената да изпрати синовете си по широкия свят да си търсят късмета. Един ден тя рекла на по-големия си син да вземе едно канче и да ѝ донесе вода от кладенеца, та да му замеси хляб за из път. Рекла му още, че колкото вода успее да ѝ донесе, толкова голям щял да бъде и хлябът, и че той бил единственото, което можела да му даде на изпроводяк.

Отишъл момъкът на кладенеца, напълнил канчето с вода и се върнал обратно в къщи. Но тъй като канчето било пробито, по-голямата част от водата изтекла, преди още да се е върнал. Ето защо хлябът му станал много малък. Колкото и малък да бил хлябът обаче, майка му го попитала дали е готов да вземе само половината, но в замяна да получи нейната благословия преди тръгване. Казала му още, че ако вземел целия хляб за себе си, щял да го получи само с нейната клетва. Младежът си помислил, че може да му се наложи да пътува много дълго, и тъй като не знаел кога и как щял да намери друга храна, казал, че предпочита да вземе целия хляб, въпреки проклятието на майката. Дала му тя тогава целия хляб, но заедно с това го и проклела. Извикал момъкът настрана брат си и му дал да пази един нож, докато се върне. Казал на брат си да го поглежда всяка сутрин и да помни, че докато ножът е лъскав, може да бъде спокоен, че и собственикът му е добре, но ако потъмнее или хване ръжда, тогава със сигурност го е сполетяла някаква беда.

Тръгнал момъкът да търси щастието си. Вървял един ден без да спира, вървял втори ден, а на третия — стигнал до една ливада, сред която седял пастир и пасял стадо овце. Приближил се той до пастира и го попитал чии са тези овце, а пастирът му отвърнал:

*„На Червения Етин Ирландски туй стадо овце е,
който в Болиган в замък живее.
Той открадна на Малкълм — шотландския крал —
дъщерята, тъй както никой тук не е крал.
Той я бие, ръцете ѝ връзва с вериги
и в окови държи ги,
няма ден да не е при горкичката влязъл,*

*да не я е пребил с лъскав сребърен жезъл.
Сред народа се шири мълва като пример заветен,
че и смъртен враг имал Червения Етин.
Но изглежда човекът все още на тоя свят не е
роден,
и кой знае кога ли ще дойде желаният ден.“*

След това пастирът го предупредил да се пази от зверовете, дето щял да срещне по пътя си, защото те били много по-различни от всички останали зверове, които бил виждал досега.

Момъкът продължил пътя си и не след дълго наистина започнал да среща най-различни отвратителни, ужасни, страховити зверове с по две глави, а на всяка глава по четири рога! Изплашил се до смърт и побягнал толкова бързо, колкото краката го държали. Тичал, тичал и съвсем неочаквано, за негова радост, пред погледа му се появил замък, издигащ се на недалечен хълм, с широко отворена врата. Влязъл той в замъка, за да търси подслон, но както си вървял, по пътя си срещнал една старица, седнала пред огнището в кухнята. Тъй като бил изморен от дългото пътуване, момъкът помолил жената да му позволи да пренощува в замъка. Тя му отвърнала, че щом иска може да остане, но го предупредила, че това място не било добро за отсядане, понеже принадлежало на Червения Етин — ужасно чудовище с три глави, което не знаело пощада, срещнело ли човешко създание по пътя си. Ако не бил толкова уплашен от двуглавите, четирироги зверове навън, момъкът щял да си тръгне веднага. Но сега той се примомлил на старицата да го скрие хубавичко и да не казва на Етин, че е тук. Помислил си, че ако оцелее през нощта, на сутринта навярно щял да успее да се махне незабелязано оттук, без да му се налага да се среща отново с ужасните, отвратителни и страховити зверове и да избяга.

Но не минало много време след като се бил скрил в дупката си, ето че пристигнал ужасният Етин. Едва се влязъл и започнал да вика:

*„Тумба–лумба! Трас, фрас!
Човешка миризма усещам аз,
дали е жив или умрял е вече,
сърцето му ще услади вечерята ми тая вечер.“*

И чудовището затършувало наоколо. Не след дълго намерило момъка и го измъкнало от скривалището му. А след като го измъкнало, му казало, че ако му отговори на три въпроса, ще му пощади живота.

И първата глава запитала:

— Какво е онова нещо, което няма край?

Само че момъкът не знаел.

Тогава се обадила втората глава:

— Колкото е по-тясно, толкова е по-опасно, що е то?

Само че момъкът не се сещал какъв е отговора.

Тогава се обадила и третата глава:

— Мъртво носи живо, що е то? Но той не знаел и това.

И след като момъкът не успял да отговори на нито един от трите въпроса, Червения Етин грабнал дървения чук, който стоял зад вратата и го халосал по главата. И в тоя миг той се превърнал в каменен стълб.

На другата сутрин, след като това се случило, по-малкият брат извадил ножа, погледнал го и силно се натъжил, защото видял, че целият бил потъмнял от ръжда. Отишъл той при майка си и й рекъл, че и на него му е дошло времето да тръгне по широкия свят да си търси късмета. Отначало тя не се съгласявала да го пусне. Но после размислила и го помолила да отиде с канчето до кладенеца за вода, та да му омеси хляб за из път. Тръгнал той да изпълни заръката. Гребнал вода и като се връщал към къщи, над главата му изграчил един гарван и той погледнал, че водата от канчето му изтича. И тъй като бил разумен младеж, като видял, че водата му съвсем ще изтече, взел малко глина и запушил дупките, така че, като се върнал при майка си, в канчето имало достатъчно вода, за да може да се омеси голям хляб. А когато майка му предложила да й остави половината от хляба и тя да му даде благословията си или да вземе целия хляб, но да бъде прокълнат, той веднага оставил половината от хляба на майка си.

Така младежът тръгнал на път с благословията на майка си. Вървял, вървял, накрая срещнал една старица, която го помолила да й даде малко от хляба си. А той й отвърнал:

— С радост ще споделя храната си с теб — и й дал парче от своята половинка.

Но старицата се оказала вълшебница. Заради добрината му, тя му дала един магически жезъл, който можел да му бъде от голяма полза, ако си служел, само когато се налага. И после му разказала най-подробно какво го чакало занапред и какво трябвало да прави той в различните случаи. Изведнъж старицата изчезнала и той повече не я видял. Продължил момъкът да върви нататък, докато стигнал до пастира, който пасял овцете. И когато попитал чии били тези овце, той отговорил:

*„На Червения Етин Ирландски туй стадо овце е,
който в Болиган в замък живее.
Той открадна на Малкълм — шотландския крал —
дъщерята, тъй както никой тук не е крал.
Той я бие, ръцете ѝ връзва с вериги
и в окови държи ги,
няма ден да не е при горкичката влязъл,
да не я е пребил с лъскав сребърен жезъл.
Но сега вече краят му иде.
Вече смъртта е много близо дошла и край него
витае,
ясно виждам те кой си —
върви и вземи всички негови неизброими земи.“*

По-малкият брат продължил пътя си нататък. Когато стигнал до мястото, където се намирали ужасните, отвратителни и страховити зверове, той нито спрял, нито започнал да тича, а продължил да върви смело между тях. Един излязъл с рев насреща му и отворил уста да го погълне, но той го ударил с жезъла си и звярът на момента се проснал мъртъв в краката му. Скоро момъкът стигнал до замъка на Етин. Вратата била затворена, но той потропал смело и го пуснали да влезе. Там старата жена, която седяла до огъня, го предупредила за ужасния Етин, и му разказала какво било сполетяло неговия брат. Но нищо не било в състояние да го уплаши и той дори не се скрил.

Не след дълго се появило и чудовището, и извикало, както и предишния път:

*„Тумба–лумба! Трас, фрас!
Човешка миризма усещам аз,
дали е жив или умрял е вече,
сърцето му ще услади вечерята ми тая вечер.“*

То на часа съзряло младежа и го подканило да се изправи срещу него. После му рекло, че ако успее да отговори на три негови въпроса, ще пощади живота му.

И тогава първата глава рекла:

— Какво е онова нещо, което няма край?

По-малкият брат обаче бил подготвен от вълшебницата, на която дал къшей от хляба си, и знаел какво трябва да каже. Така че той отвърнал:

— Топката.

Първата глава се намръщила, а втората — попитала:

— Колкото е по-тясно, толкова е по-опасно, що е то?

— Мостът — отвърнал много бързо по-малкият брат.

Тогава и първата и втората глава се намръщили, а третата — попитала сърдито:

— Кога нещо мъртво носи нещо живо? Разтълкувай ми го.

На това младежът отговорил веднага, без въобще да се замисля:

— Това е кораб, плаващ по море, заедно с хората в него.

Когато Червения Етин видял, че всичките му гатанки били разгадани, той разбрал, че силата му го напуска, затова се опитал да избяга, само че момъкът взел бързо една брадва и отсякъл с нея и трите глави на чудовището. А след това помолил старицата да му покаже къде била затворена кралската дъщеря. Старицата го повела нагоре по стъпалата. По пътя си тя отворила десетки врати и от всяка от тях излизала по една красива девойка, затворена там от Червения Етин. Последна от всички била кралската дъщеря. После старицата го отвела в едно подземие, където по средата стоял изправен каменен стълб. Трябвало само да докосне камъка със своя жезъл и неговият брат отново оживял.

Всички затворници преливали от щастие, че са се избавили от своята зла участ и се надпреварвали да благодарят за това на по-малкия брат. На другия ден всички се отправили към кралския двор.

Били наистина внушителна група! Кралят омъжил своята дъщеря за по-малкия брат, който я бил спасил от страшната съдба, а на неговия брат дал дъщерята на един благородник.

И те заживели весело и щастливо до края на своите дни.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.